

יזילוח השימוש בדבורי בולמוס בפאלאציו צ'לואה ללא חילוק בדריכה

1997-1998

איתן פרסמן, אנה מושקוביץ, רחל שקד וקטי רוזנפלד -
המחלקה לירקות, מכון וולקני.
שמעון שטיינברג - מעבדות שדה אליהו.
עדנה מצרפי, ענת בארי, יוסי קיסוס - מושב פארן.
אביתר איתאל, איציק פוסלסקי - שה"מ

הניסוי נערך בחממה בלתי מחוממת במשק קיסוס בפארן, הוא כלל מעקב אחר איכות האבקה ב - 4 זני פלפל, ובחינת השפעת פעילות דבורי בולמוס על החנטה והתפתחות הפרי בזן פרקר. חלקה שהופרדה ע"י רשת, שימשה כביקורת לפעילות הדבורים.

הזנים שנבחרו היו: פרקר, 107, 3860 וטורקל.

נמצא שמספר גרגירי האבקה לפרח, בתחילת הניסוי (סוף אוקטובר), היה כ- 250,000 בכל ארבעת הזנים. בסוף דצמבר ירד מספרם בכל הזנים עד ל- 7000 גרגירים לפרח. גם כאן לא נמצאו הבדלים בין הזנים. שעורי הנביטה היו כ- 20% בתחילת הניסוי, והם ירדו עד לכ- 5% בסוף דצמבר.

פעילות הדבורים הביאה להגדלה במסי הזרעים לפרק, ובעקבותיו לעליה במשקל הפרי הבודד. אחוז הפרות הרגולריים והמחודדים (מעידים על ריבוי זרעים), היה גבוה יותר בחלקות המבוקרות ע"י הדבורים.

בעונת הניסויים הקרובה בדעתנו, לחזור על הניסוי בקנה מידה רחב יותר. כאשר, מלבד המעקב אחר השינויים בכמות האבקה ואיכותה, ומדדים הקשורים בפרי הבודד, יתבצעו שקילות היבול בחלקות המבוקרות ע"י הדבורים, ובחלקות ביקורת הבלתי מבוקרות, ויערך מיון לסוגי הפרי השונים. מעקב זה יאפשר קביעת המספר המינימלי של גרגירי אבקה לפרח ומידת החיוניות שלהם בהם כדאי להשתמש בדבורים, ומתני השימוש איננו יעיל.